

כללים לפי מיקום במילה

א. תחילת מילה

וירוס, חלון, בחליל, לבקש, לוותר, החישוק, מחשבה, הוותיק, גבינה וחלב, חלב וגבינה

כשנמצא צליל v בתחילת מילה, נרשום: ו'. (נלכור עם את ו' החיבור)

כשנמצא צליל ch בתחילת מילה, נרשום: ח'.

■ לשוגים במילים - **גבינה וחלב, חלב וגבינה** - עמ' 35, 36 - ו' החיבור

■ לשוגים גם בשאר המילים - בעמ' 33, 34 - האות ח' והאות ו' בתחילת מילה, גם בתוספת אותיות שימוש.

ב. אמצע מילה

מבשלת, מכבדים, יקבלו, תחלק, לוותר, מחפש, לחלום, נכנס, אברך, הוילון

■ לשוגים במילים: **מכבדים, יקבלו** - עמ' 37 - הצליל k באמצע מילה. סימן כ' במשפחה לבחירת האות פ'.

■ לשוגים במילים: **מבשלת, לוותר, אברך, הוילון** - עמ' 38 - הצליל v באמצע מילה. סימן ב' במשפחה לבחירת האות ב'.

■ ובמילים: **מכבדים, תחלק, מחפש, לחלום, נכנס** - עמ' 39 - הצליל ch במילה. סימן כ' במשפחה לבחירת האות כ'.

כשנמצא צליל k באמצע מילה, נבדוק: אם המשפחת המילים של מילה זו יש מילה שפועה בה במקום הצליל פ' הצליל כ', נכתוב: **כ'**. אלא אם כן המשפחת המילים תמיד הצליל ק', נכתוב: **ק'**.

כשנמצא צליל v באמצע מילה, נבדוק: אם המשפחת המילים של מילה זו יש מילה שמתחילה בצליל ה' נכתוב: **ה'**. אלא אם כן כאשר צליל ה-v בתחילת מילה, הוא נשאר בצליל ש, נכתוב: **ו'**.

כשנמצא צליל ch באמצע מילה, נבדוק: אם המשפחת המילים של מילה זו יש מילה שמתחילה בצליל פ' נכתוב: **כ'**. אלא אם כן כאשר צליל ה-ch בתחילת מילה, הוא נשאר בצליל ש, נכתוב: **ח'**.

ג. סוף מילה

חשק, בנאי, מגבת, מלוח, מפונק, ילקוט, שטיחים, ארנקים, חזאים, סליחה

■ לשוגים במילים: **חשק, בור, מפונק, ארנקים** - עמ' 40, 41 - הצליל k בסוף מילה. פ' בסוף מילה הופך ל-ך'.

■ לשוגים במילים: **מגבת, ילקוט** - עמ' 45 - סיומת ת' למילים בלשון נקבה, וסיומת ט' למילים בלשון זכר.

■ לשוגים ב: **מלוח, שמת, שטיחים, סליחה** - עמ' 43, 44, 45 - פתח גנובה במילת היסוד ובמשפחת המילים.

■ לשוגים במילים: **בנאי, חזאים** - עמ' 46 - סיומת אי גם במשפחת המילים.

כשנמצא צליל k בסוף מילה, נרשום: **ק'**.

כשנמצא צליל t בסוף מילה, למילה הלשון נקבה, נרשום **ת'**, למילה הלשון זכר, נרשום **ט'**.

כשנמצא חץ בסוף מילה, נרשום: **ח'** עם פתח, בלי אות לפניה.

כשנמצא חץ בסוף מילה, נרשום: **אי'**.

כללים של תחילת מילה

צליל ch בתחילת מילה		צליל v בתחילת מילה	
כ'	ח'	ו'	ב'

✎ מְצֵאוּ אֶת הַמְלִים הַמְתְּאִימוֹת לְהַשְׁלֵמַת הַמְשֻׁפְּטִים (כולן מתחילות באות ו' או באות ח')*:

1. הפרה נותנת לנו: _____ . פירוש המילה הַרְהַר: _____ .
2. כדי להביט החוצה אפשר להסתכל דרך ה _____ אם הוא לא מכוסה ב _____ .
3. קריאה של צער: _____ . בטוח שאין בו כל ספק: _____ .
4. ההפך מְבַרֵּיא: _____ . הָעוֹשֶׂה עֲבָרָה: _____ .
5. ההפך מְמַת: _____ . אָפָר שעובד באדמה, נקרא גם: _____ .
6. יש מחלות שנגרמות מ _____ (וצריך אנטיביוטיקה), ויש שנגרמות רק מ _____ .
7. אם מחלקים שלם לשניים, יש שני _____ .
8. אם אדם מוותר כל הזמן, אומרים עליו שהוא _____ .
9. בארון תולים את הבגד על קולב, ומחוץ לארון תולים בגד על _____ .
10. ההפך מאור _____ , עונת הגשמים: _____ .
11. רופא של בעלי חיים נקרא: _____ .
12. המקום שבו חונות המכוניות נקרא: _____ .
13. שלושים יום הם יחד: _____ . ההפך מִיָּשׁוּן: _____ .

שימו לב! במשפטים אלו התשובות מורחבות

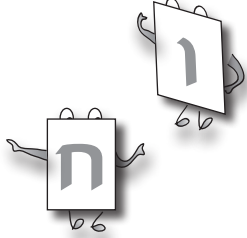
* עדיף שהילד יגלה בעצמו את המילה להשלמה, אך אם לא - אפשר לגלות לו, העיקר שיכתוב נכון.

כללים של תחילת מילה

כְּלִי תַחֲלַת מְלָה מְסִיעִים לִידֵיעַת הַכְּתִיב שֶׁל כָּל הַמְּלִים בְּמִשְׁפָּחָה.

1. העזרו במלים שמתחילות ב-ו' או ב-ח' (מעמוד קדם), וכתבו מלים מהמשפחה שלהם בהתאם, גם אם במלים אלו האותיות ו' או ח' אינן בתחילת המלה.

- לפני השינה אני משתדל לחשוב _____ טובות.
- בשבת, החלב של הפרה _____ על ידי מכונות ללא יד אדם.
- כשפוגשים חבר שהחלים מ_____ מברכים אותו: "ברוך רופא חולים".
- אחת מברכות שמונה עשרה, היא: "ברוך אתה... _____ המתים".
- אוריאל אדם וותרן, הוא _____ כל הזמן.
- בישיבה מסודרים שורה של _____ בשביל לתלות עליהם את הכובעים.
- כדי לנוח בצהריים, אני סוגר את התריסים, וכך אני _____ את החדר.
- כשפוגשים חבר שיש לו בגד חדש, מברכים אותו: _____ !

2. הוסיפו למלים שונות המתחילות ב-ו' או ח' את אותיות השמוש, שבצו במשפט!
כתבו אותן נכון גם אם לאחת ההוספה - האותיות ו' או ח' כבר אינן בתחילת המלה.

- בְּחֶשֶׁק - _____
- הַוִּיטָמִין - _____
- מַחְשָׁמֶל - _____
- לְוִכּוּחַ - _____
- שְׁחֹלֵם - _____
- וְחִזְרָה - _____
- בְּוִילָה - _____
- כְּחֶתֶן - _____
- הַחֶפֶה - _____

כללים של אמצע מילה

כ' או ק'

1. גלו מה השרש במשפחת המלים שבכל שורה.

הדגישו במרקר את האות המתבקשת במלים בכל שורה:

- כ' - מכפילים נכפיל כפל* לכפל כופלים כפול
- ק' - מקפלים נקפל קפל* לקפל קפלים קפול

* כפל = הגדלת מספר פי כמה.

* קפל = קמט בדף או בנד שקפלו אותו.

כשמתלבטים בין כ' / ק' - בודקים במשפחת המלים:

אם תמיד הצליל הוא

של ק',

סימן שזו

אם מוצאים מלה שבה

הצליל הפך ל-כ',

סימן שזו

2. בדקו את המלה הנתונה לפי הסימן הנ"ל ובחרו בצורת הכתיב הנכונה.

א. פבאי / קבאי

מצאתי מילה עם צליל כ' / כל המילים במשפחה בצליל ק'

ב. פלטת / קלטת

מצאתי מילה עם צליל כ' / כל המילים במשפחה בצליל ק'

ג. קשה / קשה

מצאתי מילה עם צליל כ' / כל המילים במשפחה בצליל ק'

ד. קשור / קשור

מצאתי מילה עם צליל כ' / כל המילים במשפחה בצליל ק'

ה. קשורון / קשורון

מצאתי מילה עם צליל כ' / כל המילים במשפחה בצליל ק'

כללים של אמצע מילה

ב' או ו'

1. גלו מה השרש במשפחת המלים שבכל שורה.

הדגישו במרקר את האות המתבקשת במלים בכל שורה:

- **ב'** - מבקשים בקשה התבקש לבקש בקשות יבקשו
- **ו'** - מותרים ותור ותור נותר לותר ותורים וותרו

כשמתלבטים בין ב' / ו' - בודקים במשפחת המלים*:

אם תמיד הצליל הוא

של ו'

סימן שזו

אם מוצאים מלה שבה

הצליל הפך ל-ב'

סימן שזו

2. בדקו את המלה הנתונה לפי הסימן הנ"ל ובחרו בצורת הכתיב הנכונה.

א. **מבשלת / מושלת**

מצאתי מילה עם צליל ב' / _____ כל המילים במשפחה בצליל ו'

ב. **להתבקח / להתוכח**

מצאתי מילה עם צליל ב' / _____ כל המילים במשפחה בצליל ו'

ג. **מבדק / מודק**

מצאתי מילה עם צליל ב' / _____ כל המילים במשפחה בצליל ו'

ד. **יבצע / יוצע**

מצאתי מילה עם צליל ב' / _____ כל המילים במשפחה בצליל ו'

ה. **בנוד / בורד**

מצאתי מילה עם צליל ב' / _____ כל המילים במשפחה בצליל ו'

ו. **מברכים / מורכים**

מצאתי מילה עם צליל ב' / _____ כל המילים במשפחה בצליל ו'

* עדיף למצוא כשהאות בתחילת מילה, כי אז תתחייב ה-ב' בדגש קל, והראייה ברורה.